

K2.0

Konteksti: Zašto se moramo oduprijeti SLAPP-ovima?

[Transkript]

Zdravo! Ovo je nova epizoda Konteksta.

Danas ćemo govoriti o temi koja je bila i ostala veoma aktualna te ćemo saznati mnogo toga što do danas možda i nismo znali o SLAPP-ovima. Šta je to SLAPP? Odgovor na to pitanje će nam ponuditi Flutura Kusari, medijska pravnica i pravna zastupnica u Evropskom centru za slobodu štampe i medija, te Megi Demolli, direktorica Lëvizja FOL-a. U nastavku ćemo saznati nešto više o tome šta su pravne prijetnje — kojima smo do sada svjedočili u više navrata — kao i o tome kako možemo zaštititi aktiviste/ice i novinare/ke.

[Prethodno snimljeni uvod]

Prošlog mjeseca je hidroenergetsko preduzeće Kelkos tužilo revnosnu aktivisticu iz Dečana, Shpresu Loshaj. Iz austrijske kompanije zahtijevaju da im Loshaj isplati odštetu u visini od 100 000 eura, a zbog tvrdnji koje je javno iznijela u vezi s njihovim aktivnostima u Dečanskoj dolini.

Ovaj spor uslijedio je manje od godinu dana nakon što je zbog sličnog razloga podignuta tužba protiv još jednog aktivista, Adriatika Gacaferrija. Ipak, i njegove i izjave njegove kolegice aktivistice čvrsto su utemeljene na činjenicama.

Budući da su oboje optuženi za klevetu, aktivisti/ce i razne organizacije okarakterisali su ove predmete kao SLAPP-ove — strateške tužbe protiv učešća javnosti.

Ove sedmice je 75 organizacija i pojedinaca/ki koji se bave aktivizmom potpisalo pismo podrške Loshaj, istakavši pritom da aktiviste/ice i novinare/ke “ove tužbe ne bi trebale obeshrabriti”.

Potpisnici/e pisma podrške upozoravaju da broj pokrenutih SLAPP-ova na Kosovu raste i da preduzeća koja na ovaj način iskorištavaju pravosudni sistem imaju za cilj isključivo da zastraše aktiviste/ice i novinare/ke koji dižu glas protiv moćnika.

— — —

C: Zdravo, Flutura! Željela bih da krenemo od tebe. Flutura Kusari je zasigurno jedna od osoba koje se najglasnije očituju o ovom pitanju. Flutura, šta su SLAPP-ovi, odn. strateške tužbe protiv učešća javnosti — šta su ti postupci i zašto bi nas trebali zabrinjavati?

F: Hvala, Cristina. Prije svega se od srca želim zahvaliti K2.0 na tome što ste nam pružili mogućnost da porazgovaramo o ovom problemu. Obično se interes javnosti — uključujući i zanimanje medija — pojavi onda kada ovakve teme malo dobiju na obimu. Mi se [na Kosovu] tek odnedavno susrećemo sa SLAPP-ovima, tako da cijenim to što ste još u ranoj fazi pokazali interes za ovo pitanje. Upravo si rekla da sam jedna od osoba koje se najglasnije očituju o ovom pitanju, i ispravno si napomenula da sam jedna od njih, s obzirom na činjenicu da nisam sama. Ja stojim uz sve te ljude, a prvenstveno uz Megi. Organizacija FOL je među prvima na Kosovu

K2.0

izrazila interes i spremnost za dokumentovanje SLAPP-ova. Megi će nam kasnije reći nešto više o tome, ali u svakom slučaju cijenim spremnost FOL-a. Jer, kada u različitim sferama društva i u jeku različitih događanja postoji podrška — posebno ona finansijska — onda organizacije lakše pokazuju interes. S druge strane, kada je riječ o SLAPP-ovima, još uvijek izostaje podrška donatora i drugih aktera — kao i inače — ali je zato FOL intervenisao i počeo prikupljati dokumentaciju o SLAPP-ovima. Prema tome, izuzetno sam zahvalna i Megi i njenoj organizaciji.

Takozvani SLAPP-ovi — da počnemo od akronima — odnose se na strateške tužbe usmjerene protiv učešća javnosti. Iako se te parnice nazivaju “strateškim”, sam pojam je ustvari širi. Naime, pod njime se podrazumijeva svaki pravni spor koji pokreću moćna preduzeća ili pojedinci. U te moćnike spadaju uglavnom političke ličnosti i jače firme ili korporacije, čiji je cilj da zastraše novinare/ke, aktiviste/ice ili nevladine organizacije i tako ih odvrate od učešća u javnim raspravama.

Šta to znači? To znači da... Ako neki aktivist/ica govori i izražava zabrinutost o konkretnom problemu (trenutno je to hidroenergija, dok su ranije bili aktualni slučajevi vezani za komesara za informisanje i zaštitu podataka, notare/ke itd.), ili ako jedan novinar/ka izvještava o takvim temama, ili pak ako jedan NVO kontinuirano prati različita dešavanja i dokumentuje ih, i ako te informacije aktivista/ica ili NVO-ova smetaju jednom političaru/ki, preduzeću ili nekom drugom — šta se dešava? Potonji će preduzeti odgovarajuće pravne mjere, bilo kroz pojedine pravne dokumente koje izrađuju pravnici/e ili kroz sudske procese, u okviru kojih se pretvaraju da je njihov ugled narušen. I šta se onda dešava? Protiv nekog fizičkog lica — u ovom slučaju je to aktivist/ica ili novinar/ka — pokreće se tužba i on/a se mora pozabaviti sporom koji u sto posto slučajeva nema nikakvo utemeljenje. Primoravajući aktivista/icu ili novinara/ku da odgovara na optužbe, prikuplja dokaze, dostavlja dokumentaciju sudu, angažuje pravnog zastupnika/cu te priprema odbranu zapravo trošite vrijeme koje je taj aktivist/ica ili novinar/ka trebalo da posveti učešću u javnom diskursu. To je cilj SLAPP-a: spriječiti učešće aktivista/ica, novinara/ki i dr. u javnim raspravama vezanim za teme koje su od javnog interesa.

C: Flutura, kad se pokrene neki SLAPP, razlog za tužbu je najčešće kleveta. Oni koji podižu tužbu pozivaju se na to da su pretrpjeli klevetu, kao što je bio slučaj u predmetima vođenim protiv Adriatika Gacaferrija i Shprese Loshaj u vezi s njihovim aktivističkim djelovanjem na području Dečana. U kojem momentu se uobičajena tužba za klevetu pretvara u SLAPP? Kako to definisati?

F: Sporovi s kojima smo se susretali do sada... FOL će malo detaljnije obrazložiti Shpresin i Adriatikov slučaj. Pročitajte li tekst tužbe, vidjet ćete kako se iz kompanije KelKos pretvaraju da im je okaljan ugled. Onda vidite *prima facie* — još pri prvom čitanju primijetit ćete da ta tužba nema baš nikakvo uporište u navodima o šteti nanijetoj reputaciji preduzeća. Naime, Shpresini i Adriatikovi navodi bili su zasnovani na dokumentaciji koju su i jedno i drugo sami prikupili u vezi s uništavanjem prirode u Dečanima. Kada osoba posjeduje dokumente, dokaze i argumente na osnovu kojih iznosi svoje tvrdnje, takve parnice ne mogu biti uspješne [za tužilačku stranu]. U slučajevima kada one jesu uspješne, [tuženo] lice je prethodno iznijelo lažne konstrukcije protiv jednog preduzeća, političara/ke ili biznismena/ke kako bi mu/joj nanijela štetu. Ali da tako veliki

K2.0

broj organizacija, aktivista/ica i drugih aktera bude umiješan u zavjeru, navodno s namjerom da se naštetu ugledu KelKosa...

Dakle, navodi koje su iznijeli Shpresa i Adriatik bili su zasnovani na dokumentaciji prikupljenoj u vezi s ekološkim prekršajima i uništavanjem prirodne sredine. Njih dvoje na raspolaganju imaju niz činjenica i dokaznih materijala — videosnimki, dokumenata, izvještaja. Iz godine u godinu su sve to prikupljali i odlučili da se napokon oglase. Upravo to je razlika između SLAPP-ova i svih ostalih neutemeljenih tužbi, kao i uobičajenih slučajeva klevete u kojima se jedna konstrukcija plasira u javnost — nakon čega oštećeno lice ima pravo da traži kompenzaciju za štetu nanijetu njegovoj reputaciji, naravno.

C: Megi, razgovaramo o događanjima koja su se odigrala na Kosovu. U prvom redu je to slučaj Adriatika Gacaferrija — protiv koga je KelKos pokrenuo spor u julu prošle godine — kao i slučaj iz februara ove godine: predmet Shprese Loshaj — još jedne aktivistice koju je tužila ista firma, inače odgovorna za realizaciju hidroenergetskih aktivnosti na području Dečanske doline. Kakve su posljedice svega toga? Šta sporovi tog tipa mogu podstaknuti kada se radi o slobodi govora i aktivizmu? Mogu li strateški sporovi animirati jednu grupu ljudi ili društvenu zajednicu?

M: Da. Ovo sam rekla jučer kao i na [pres-konferenciji] održanoj nakon ročišta: zaista je velika tragedija to što smo u kratkom periodu bili primorani da stojimo ispred suda u Dečanima zbog SLAPP-ova koje je ista kompanija pokrenula protiv dvoje aktivista, i to samo zato što se novčani iznos [odštete] promijenio. Strategija KelKosa je takva da će sa svakim sporom povećavati cifre — dok su od Adriatika tražili 10 000 eura, od Shprese traže 100 000. Kao što je istakla Flutura, ono što je uradilo ovo dvoje aktivista nije kleveta, već iznošenje dokumentovanih činjenica. Mi imamo dokaze da se sve o čemu je govorila Shpresa može pronaći u relevantnoj evidenciji, s tim da nije krivično djelo ako građanin/ka Kosova zatraži neke dokumente od institucija. U ovom slučaju konkretno, Shpresa je od RUE-a [Regulatornog ureda za energiju] i Ministarstva okoliša zatražila prateću dokumentaciju koja se tiče KelKosovih dozvola. Prema tome, ona nije počinila nikakvo krivično djelo niti je ikoga oklevetala — jedino što je uradila jeste to da je digla svoj glas.

Naravno, u ovom slučaju ne možemo šutjeti. Uvijek ćemo biti zahvalni Flaturi i onima koji su osnovali usku grupu ljudi čiji smo postali dio. Pratili smo šta se dešavalo s Adriatikom prije nekoliko mjeseci, a sada pratimo i Shpresin slučaj.

Izuzetno sam zahvalna organizacijama i aktivistima/cama — kojih je bilo preko 75 — koji su podržali dokument podrške upućen Shpresi. Zatražili smo od KelKosa da odustanu od tužbe. Shpresa, Adriatik, a nećemo zaboraviti ni druge osobe i njihove slučajeve — ne samo u oblasti zaštite okoliša i hidroenergije — oni neće biti sami. Iza njih će uvijek stajati FOL, ali nadam se da će i mnoge druge organizacije — koje su odreda itekako kredibilne — blisko sarađivati s tim aktivistima/cama i da ni u jednom trenutku neće dozvoliti ni KelKosu ni bilo kojoj drugoj firmi da prijete aktivistima/cama koji izlaze u javnost i govore o raznim nepravdama u našoj zemlji, u ovom slučaju radi zaštite okoliša u mjestu u kojem ti aktivisti/ce žive i sve vrijeme prikupljaju dokumentaciju. A i radi boljitka u drugim sferama. Bit ćemo u pripravnosti u pogledu svih relevantnih slučajeva novinara/ki i ostalih građana/ki. S pravom vam mogu reći da će FOL

K2.0

prikupljati dokumentaciju o slučajevima Adriatika i svih drugih osoba. Do sada nismo imali drugih SLAPP-ova i nadamo se da će tako i ostati. Bilo kako bilo, FOL će aktivno raditi u tom pravcu i nadgledati sudske predmete i ročišta. Barem to smo do sada mogli učiniti za Adriatika i Shpresu. Sve vrijeme ćemo se zalagati za njih.

Ovo sam rekla i u jednoj prethodnoj diskusiji: pozivam sve aktiviste/ice protiv kojih su pokrenute ovakve tužbe da nam se obrate. Ono što mi možemo učiniti jeste da ih zastupamo i da dignemo glas, s obzirom na to da izraz “u jedinstvu je snaga” nije tek uzrečica. Samo ujedinjeni možemo poručiti ne samo kompanijama, nego i političarima/kama da nas prijetnje ne mogu spriječiti u rasvjetljavanju potencijalnih nepravdi.

C: Interesantno je to da je ovo fenomen koji do sada nismo definisali, tj. da nismo imali poseban naziv kao što je SLAPP. Flutura, kada smo počeli identifikovati SLAPP-ove kao SLAPP-ove? Možda bismo naš razgovor trebale i proširiti tako da obuhvatimo nivo državnih institucija i EU? Kada smo uvidjeli da ove postupke treba razmatrati kao zasebne u odnosu na druge sudske procese i mehanizme?

F: Kao što je upravo rekla Megi, na Kosovu [SLAPP-ovi] nisu adekvatno dokumentovani. Dva su razloga za to. Prvi i glavni je taj da novinari/ke javno ne govore o tužbama koje se podižu protiv njih. Još uvijek se na to gleda kao na neku vrstu biljega koji biva udaren na novinara/ku čim se sazna da se protiv njega/e ili vodio ili vodi sudski proces. Nakon što se počelo javno diskutovati o njima, saznala sam i za druge slučajeve u kojima je protiv novinara/ke evidentno bio pokrenut SLAPP, ali on/a nije izašao/la u javnost s tom informacijom. Jedan takav slučaj je sada itekako dobro poznat javnosti: to je tužba u kojoj se od BIRN-a traži da isplate dva miliona eura odštete zbog toga što su objavili vrlo dobar i nadasve tačan izvještaj o lobiranju za prekranje granica — a što je bila ideja bivšeg predsjednika Thačija — u Ministarstvu za evropske integracije, i to javnim novcem. Bio je to vrlo dobar izvještaj, a nakon njegove objave pokrenut je spor vrijedan dva miliona eura.

Ranije smo spomenule razliku između prihvatljivih tužbi i onih koje uopće nemaju utemeljenje u dokazima. Naredni faktor koji igra ulogu u svemu tome jeste zatraženi iznos odštete. Kada je iznos odštete veoma visok — čak i onda kada tužba nije utemeljena — spor se može smatrati SLAPP-om, jer da tražite da jedan aktivist/ica koji/a je došao/la na Kosovo i koji/a je pro bono, dobrovoljno i bez ikakve naknade dokumentovao/la kršenje zakona duže od godinu dana plati 100 000 eura — to je neproporcionalnost, besmislica, teror. To je poruka, ponajbolji način da se svim aktivistima/cama u Dečanima kaže: “Ovo vas čeka ako se angažujete.” Da od nekoga čiji su prihodi niski tražite da vam plati kompenzaciju u vrijednosti od 10 000 eura isto tako je jedna metoda zastrašivanja. Kada od jedne medijske kuće ili organizacije tražite dva miliona eura — bez obzira na to koliko novca imala — nastojite je ugasiti i poslati poruku svim ostalim medijima: “Evo, vidite šta vas čeka ako budete pričali o PDK, Dhurati Hoxhi ili bilo kome drugom ko je bio umiješan.”

No, kada smo čuli za SLAPP-ove kao fenomen? SLAPP-ovi su u SAD-u prepoznati na nivou mnogih saveznih država i tamošnje vlasti su u skladu s time izradile zakonske okvire koji štite

K2.0

novinare/ke i aktiviste/ice od SLAPP-ova. Taj pojam i nije baš poznat u Evropi, ali je dospio u žižu pažnje kontinentalne javnosti 2018. godine — kada je ubijena malteška novinarka Daphne Caruana Galizia. Njena porodica je nakon ubistva saznala da se protiv Daphne u tom trenutku vodilo ukupno 55 sudskih postupaka — sve zbog klevete, za koju su je prvenstveno optuživali političari/ke. U jednom od tih postupaka, izvjesni biznismen je na osnovu samo jednog članka protiv Daphne podnio 19 tužbi. Iz tog članka je izvukao niz rečenica i za svaku od njih pokrenuo zaseban spor, ako ništa barem da bi finansijski iscrpio Daphne. Nakon njenog ubistva, nekoliko zastupnika/ca u Evropskom parlamentu zatražilo je da se nešto preduzme na tom planu. I, da skratim, kako je u svijetu zabilježeno mnoštvo takvih slučajeva, u međuvremenu je osnovana velika, međunarodna mreža NVO-ova. Ja sam jedna od voditeljica radne grupe nadležne za preko 100 organizacija koja je od Evropske komisije zatražila da odobri direktivu usmjerenu protiv SLAPP-ova. Zamisao je da tu direktivu koriste sudije i da se strateške tužbe odbacuju prema hitnoj proceduri čim ih sudovi zaprime, tako da [tuženik/ca] — recimo Shpresa, u ovom slučaju — ne mora pripremati odbranu, ići na sudska ročišta, angažovati advokatske timove, itd.

U kojoj fazi je ovaj proces? Věra Jourová iz Evropske komisije prihvatila je naš prijedlog i on je trenutno u obradi, tako da čekamo da vidimo šta će se dogoditi. Istovremeno vršimo pozitivan pritisak na Vijeće Evrope u tom pravcu da izda preporuke protiv SLAPP-ova. Preporuke su obično veoma dobre jer se tim dokumentima vlastima pojedinih država sugerije kako da se pozabave spornim pitanjima, tako da se nadamo da ćemo uspjeti. Ujedno smo putem jednog našeg bloga uvjerali [evropsku] komesarku za ljudska prava, Dunju Mijatović, da se posveti eliminaciji SLAPP-ova, tj. da preduzme konkretne mjere u pravcu suzbijanja takvih sporova. Nadamo se da će naši napori uroditi plodom.

Iskoristit ću ovu priliku da spomenem dvije vrlo dobre platforme, a to su Platforma Vijeća Evrope za sigurnost novinara i Platforma za mapiranje slobode medija — koja je pod vodstvom nas kao Evropskog centra za slobodu štampe i medija i koja dokumentuje navedene slučajeve. Izuzetno mi je drago zbog toga što je Megi rekla da će i FOL evidentirati [SLAPP-ove] — što je krajnje neophodno.

C: Željela sam pitati tebe, Flutura — sa strane kompanije i pravnog tima koji odluče pribjeći takvoj strategiji ili strateškoj tužbi, takoreći... Nije li to i njihovo pravo? Da se aktiviraju ukoliko posumnjaju da je posrijedi kleveta? Ukoliko posumnjaju na to, postoji li ikakva mogućnost — ili pravo — da slučaj prosljede sudu? Ovdje se igram đavoljeg advokata, i to kako bismo bolje razumjeli njihovu poziciju.

F: To je vrlo dobro pitanje. Kada su Daphneini predmeti dospjeli u javnost, njena porodica je na temelju obimnog istraživanja došla do zaključka da su sve sporove protiv novinarku pokrenule dvije-tri pravne firme iz Londona. Do sada najteža optužba u svemu ovome iznijeta je protiv takvih pravnika/ca koji omogućavaju pojedinim firmama i političarima/kama da zastrašuju aktiviste/ice i sprečavaju ih u obavljanju posla. Dakle, veći dio krivice — nakon kompanija i političara/ki — snose zlonamjerni pravници/e koji — oslanjajući se na vlastita znanja — ne da upotrebljavaju, već zloupotrebljavaju pravna sredstva. Mehanizmi pravosudnog sistema kao što su sudovi služe onim osobama čiji je ugled zaista pretrpio štetu i koji tu štetu moraju nadoknaditi

K2.0

sudskim putem. Međutim, sudovi i ostali pravni mehanizmi nisu tu da bi se zloupotrebjavali. Ako pravnik predloži jednom preduzeću, preduzetniku ili političaru da tuži nekog aktivista znajući da ovaj neće dobiti predmet i da će ga tom tužbom zastrašiti, onda je sasvim logično to da gro krivice pada na tog pravnika.

Na Kosovu je — nažalost — određeni broj pravnika/ca izučio ovu vrstu tužbi i koristi ih protiv aktivista/ica. No, u isto vrijeme postoje i drugi koji nam dobrovoljno pomažu i preuzimaju ove predmete *pro bono*, a mi zajedno s Megi ulažemo napore u stvaranje mreže dobronamjernih ljudi koji žele pomoći ovim aktivistima/cama. Pravnik nema pravo da zloupotrebjava pravna sredstva — oni su slaperi/ke i treba da budu imenovani i javno prozvani. Evo, već sam se naljutila kako ih spominjem.

M: Dozvoli mi da te prekinem. Ti pravnici/e koji žive na Kosovu... Svi mi u ovoj zemlji znamo koliko traju sudski postupci, a oni to iskorištavaju. Aktivistu/ici teško pada kada izgubi cijelu godinu čekajući odgovor suda. Mi ispred FOL-a smo prije tri godine dobili odgovor Osnovnog suda na zahtjev za pristup javnim dokumentima — presuda je donijeta u našu korist. Čitavih osam godina smo čekali kakav-takav odgovor, a drugostepeni postupak je sada ušao u treću godinu, tako da i dalje nema konačnog epiloga. Prema tome, naše pravo za jedanaest godina nije ostvareno sudskim putem.

Za jednog aktivista/icu, kao što je rekla Flutura — aktivista/icu poput Shprese ili Adriatika — teško je i pomisliti da je protiv njega/nje podignuta tužba, i da se protiv njega/nje vodi sudski postupak, i da će to eventualno dovesti do brojnih poteškoća. Zato [zlonamjerni pravnici/e] koriste ovu metodu — da bi, kada svaki aktivist/ica počne govoriti o poteškoćama s kojima se suočava, odvratili druge aktivisti/ce od toga da i sami progovore o nekom konkretnom problemu. Zlonamjerni pravnici/e znaju sve te pojedinosti i koriste ih.

C: Šta su nevidljive opasnosti ovih mehanizama, SLAPP-ova? Njima se očigledno podrivaju sigurni prostori u kojima se uživa sloboda govora. U svakom slučaju, bližimo se kraju današnje epizode, i možda smo i prekratko razgovarale — namjera mi je bila da steknemo što bolji uvid u SLAPP-ove — ali željela bih zaključiti ovaj razgovor pitanjem koje ću postaviti objema. Naime, šta Vlada Kosova, zakonodavni organi te aktivisti/ce i novinari/ke mogu učiniti kako bi stvorili sigurne prostore u kojima će se poštivati sloboda govora i medija? Šta je na pravnom planu potrebno preduzeti kako bismo slobodno mogli odašiljati poruke?

M: Pravnim novitetima o kojima će — nadam se — Flutura reći nešto više u osvrtu na rad Komisije doprinijet će se poboljšanju stanja na Kosovu. Ni sa strane FOL-a neće izostati zalaganje za to da se direktiva EU provede i [na Kosovu]. Ovdje je sve tek u povojima, što se tiče slučajeva s kojima smo upoznati — ko zna šta sve možemo očekivati u budućnosti. Dakle, Flutura, pravni aspekt ostavljam tebi jer ti ćeš to bolje i preciznije analizirati.

F: Kao što je izdvojila Megi, ono što mi možemo učiniti jeste da pratimo razvoj događanja na međunarodnom planu i uključimo se u odgovarajuće procese kao zemlja u svakoj mogućoj prilici. Stanje možemo popraviti ili kroz radne grupe ili kroz mreže aktera/ki koji mogu izraditi politike tako da se učestalost [strateških tužbi] svede na minimum. Zbog toga treba da pratimo

K2.0

razvoj događanja na međunarodnom planu i da — kada dobijemo pojedine direktive i preporuke — implementiramo dobijene dokumente na državnom nivou. Drugo, što se tiče civilnog društva, FOL bi trebao nastaviti to što radi. Vrlo je pozitivno to što je FOL zainteresovan za SLAPP-ove. I treće, što se tiče novinara/ki i aktivista/ica, izvještavajte na temelju provjerenih fakata. Samo nas zalaganje, aktivizam i izvještavanje utemeljeno na dokazima mogu zaštititi od SLAPP-ova. Što manje druga strana ima prava da nas tuži... Što smo mi informisaniji, što više istražujemo, to će oni imati manje osnova da nas tuže. Osnovani smo i jednu neformalnu grupu — Megi, Taulant iz KFCD-a [Kosovske fondacije za civilno društvo], Rina Kika, Ardian Ndrecaj, Adriatik Gacaferri i Shpresa Loshaj — gdje pripremamo odbranu za osobe protiv kojih se podižu tužbe. Aktivni smo i nadamo se da nas neće trebati, ali ako nas budu zatrebali, tu smo. I dalje ćemo prozivati sve zlonamjerne pravnike/ce koji upotrebljavaju SLAPP-ove protiv svih aktivista/ica i novinara/ki.

C: Megi, Flutura, hvala vam što ste učestvovali u ovoj diskusiji. Nadam se da je naše slušalaštvo saznalo nešto više o ovoj temi. I ubuduće ćemo pomno pratiti spomenuta dešavanja, pa tako i aktivistički angažman brojnih osoba koje dižu glas i ne posustaju. Iskreno se nadamo da će i Shpresa Loshaj biti jedna od onih što će prenijeti svoju poruku dokraja, bez posustajanja.

M: Hvala, bilo mi je zadovoljstvo.

C: Hvala, vidimo se u sljedećoj epizodi.

F: Hvala vam!